

Risiko- og vesentlighetsvurdering

Vedlegg til Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024
Haugesund kommune

September 2020

www.kpmg.no

Innhold

1. Bakgrunn og formål	1
1.1 Bakgrunn	1
1.2 Formål	1
1.3 Framgangsmåte og involvering	1
2. Oppsummerende risikovurdering	2
3. Kommunen sitt eierskap	8
3.1 Selskap som er omfattet av kommuneloven § 23-6, første ledd	8
3.2 Vertskommunesamarbeid	16
3.3 Samarbeidsorgan	16
3.4 Andre selskap hvor kommunen har eierinteresser	17
4. Risiko- og vesentlighetsvurdering - av kommunen sin virksomhet	18
4.1 Strategisk risiko	18
4.2 Operativ risiko	19
4.3 Regulatorisk risiko	23
4.4 Forvaltningsrevisjon i selskap	25
5. Risiko- og vesentlighetsvurdering – av kommunen sitt eierskap	27
5.1 Generell eierstyring	27
5.2 Selskap identifisert for eierskapskontroll	27
Vedlegg 1 Framgangsmåte og involvering	29
Teoretisk fundament	29
Prosess	30

1. Bakgrunn og formål

1.1 Bakgrunn

Etter kommuneloven § 23-3, andre ledd, skal kontrollutvalget minst en gang i valgperioden utarbeide en plan som viser hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner innenfor. Videre går det fram av kommuneloven § 23-4, andre ledd, at kontrollutvalget også i løpet av valgperioden skal utarbeide en plan som viser hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planene skal utarbeides senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert og skal baseres på risiko- og vesentligvurderinger av kommunen sin virksomhet, kommunen sine selskap og kommunen sitt eierskap.

Kontrollutvalget i Haugesund kommune bestilte i møtet 26.11.2019, sak 33/19, en risiko- og vesentlighetsvurdering fra KPMG som grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, som skal gjelde i perioden 2020-2024.

1.2 Formål

Formålet med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å identifisere hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i fireårsperioden 2020-2024.

KPMG har gjennomført en analyse av risiko og vesentlighet i Haugesund kommune. Denne analysen vil presentere identifiserte områder i den kommunale virksomheten og i selskap som er knyttet til kommunen, hvor det er risiko for vesentlige avvik og hvor alvorlige konsekvensene av disse avvikene vil være. Analysen danner grunnlag for kontrollutvalget sin prioritering av områder som kan være gjenstand for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i planperioden og kontrollutvalget sin innstilling til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Planene blir vedtatt i kommunestyret.

Basert på planene vil kontrollutvalget få gjennomført enkeltstående forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Det er ved bestilling av enkeltstående revisjoner at tema spisses og operasjonaliseres i konkrete gjennomføringsplaner for revisjonen. Risiko- og vesentlighetsvurderingen identifiserer først og fremst områder for forvaltningsrevisjon. I planene for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll går det fram tema som *kan* være aktuelle tema innenfor de identifiserte områdene. Det er ved bestilling av enkeltstående prosjekt at en endelig spisser og operasjonaliserer hvilke temaer som skal være gjenstand for revisjon og hvilke problemstillinger revisjonen skal svare på.

1.3 Framgangsmåte og involvering

Vi har gjennomført en prosess som har inkludert samspillet med ulike deler av kommunen; administrasjon, hovedverneombud og politikere fra kontrollutvalg og kommunestyre.

Arbeidet har vært delt i tre hovedbolker:

1. Kartlegge og forstå kommunen
2. Arbeidsmøte med kommunen for å etablere og verifisere mulige områder for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
3. Dokumentere analysen

For en mer detaljer beskrivelse av framgangsmåten, se vedlegg 1.

2. Oppsummerende risikovurdering

I den følgende tabellen oppsummerer vi de identifiserte områdene som kan være aktuelle for forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll¹, med tilhørende vurdert risiko. I tabellen presenterer vi område/hendelse, og aktuell enhet, og gir en oppsummerende beskrivelse av område/identifisert hendelse. I kapittel 4 og 5 er det gjort en mer detaljert beskrivelse av område/hendelse og tilhørende risiko.

I den ytterste kolonene er det gjort en vurdering av risikoen, som et produkt av sannsynlighet og konsekvens – i samsvar med figur 2, vedlegg 1. Grønn indikerer relativt lav risiko. Det er ingen områder/hendelser som er vurdert til å være grønn. Gul indikerer middels risiko. Risikoene som er definert som høye er markert røde.

Område/hendelse	Aktuell enhet	Oppsummerende beskrivelse	Risiko
Strategisk risiko			
Kompetanse og rekruttering	Hele kommunen	Tjenestebehov og ivaretagelse av behovet endrer krav til både kompetanse og sammensettingen av denne. Haugesund kommune opplever det som utfordrende å sikre seg riktig kompetanse innenfor enkelte tjenesteområder. Dette utgjør en risiko for mangelfulle tjenester.	Rød
Beredskap, hendelser og katastrofer	Hele kommunen	Tilsyn i 2019 avdekket avvik knyttet til beredskapsarbeidet. I 2020 har kommunen sin beredskap blitt satt på prøve med håndteringen av pandemien som følge av Covid-19 viruset.	Gul
Måloppnåelse knyttet til miljø og klima i kommunen	Hele kommunen	I samfunnet er det et tiltagende fokus på miljø og bærekraftig virksomhet. Kommunen har et tiltagende fokus på dette området, og har blant annet opprettet et klimaregnskap og klimabudsjett.	Gul
Operativ risiko			
Spesialundervisning og grunnleggende ferdigheter i skolen	Oppvekst	Det oppleves å være manglende kompetanse på regelverket knyttet til spesialpedagogikk og særskilt norsk opplæring. Elevenes rettigheter oppleves å ikke bli ivaretatt godt nok. Ny opplæringslov er ute på høring, og det kan være interessant å vurdere etterlevelsen av det nye regelverket når det er implementert.	Rød
Sikkerhet i hjemmetjenesten	Hjemmetjenesten	Kontrollutvalget fremhever sikkerhet i hjemmetjenesten som en opplevd risiko. Utagering blant brukere er en utfordring, og kommunen har	Rød

¹ Et selskap kan være aktuelt både for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Område/hendelse	Aktuell enhet	Oppsummerende beskrivelse	Risiko
Enhet for psykisk helse og rus og LAR		kjørt en kursrekke for de ansatte knyttet til dette. Risikovurderinger, særlig inn mot bemanning og turnus, oppleves å være en utfordring.	
	Enhet for psykisk helse og rus	Enheten utøver en rekke viktige oppgaver for kommunen. Det oppleves å være en risiko for at legemiddelassisterte medisiner som deles ut senere blir solgt på gata. Videre oppleves det å være utfordringer knyttet til oppfølgingen av tunge rusmisbrukere med potensial for å utøve voldshandlinger. Kommunen opplever at de har en god kompetanseprofil i enheten, samtidig som forskyvning av pasientgrupper mot kommunen er en utfordring.	
Psykisk helse og rus blant barn og unge	Oppvekst	Kommunen er i en prosess med å omorganisere tjenestene. En sårbarhetsanalyse viser at man har utfordringer rundt barn og unge som trenger individuell oppfølging og hjelp. Dette går på kompetanse og kapasitet, og det organisatoriske. Kommunen opplever at det vil være nyttig med en forvaltningsrevisjon når ny organisering har fått satt seg.	
Investeringer	Hele kommunen	Kommunen skal gjennomføre store investeringsprosjekter i den kommende perioden. Investeringsnivået hittil har vært relativt lavt. Overgangen fra periode med lavt til høyt investeringsnivå kan være en risiko. Mangelfull gjennomføring av investeringsprosjekt kan få store konsekvenser for kommuneøkonomien.	
Funksjonshemmedes levekår	Hele kommunen	I arbeidsmøte ble funksjonshemmedes levekår trukket frem som en mulig risiko. Det blir stilt spørsmål ved hvordan funksjonshemmedes levekår er i Haugesund kommune.	
Redusert sykefravær	Hele kommunen	Det blir stilt spørsmålstegn ved om kommunen følger sykefravær godt nok opp og om avdelingene har nødvendig støtte fra HR i disse prosessene. Det stilles også spørsmål ved i hvilken grad sykefraværet påvirker tjenestekvaliteten.	
Vann og avløp	Teknisk	Av spørreundersøkelsen rettet mot seksjonsledere fremkommer det at forurensing fra drikkevann og avløp oppleves å være en betydelig risiko. Det er gjort umiddelbare tiltak etter Askøy-saken, og det er sterkt fokus på drikkevannet i kommunen. Ledningsnett i kommunen er yngre enn i resten av landet.	

Område/hendelse	Aktuell enhet	Oppsummerende beskrivelse	Risiko
Sykel- og trafikksikring	Teknisk	Det blir stilt spørsmålstegn ved om sykkelveiene som er opprettet de siste årene er utviklet i henhold til retningslinjer og anbefalinger for trafikksikkerhet. Det blir også stilt spørsmål ved om tildelte midler har blitt brukt korrekt.	
Regulatorisk risiko			
It-sikkerhet i kommunen	Hele kommunen	I kommunal virksomhet har personvern en høy, iboende risiko, da kommunen håndterer en rekke sensitive personopplysninger om innbyggere og ansatte. Det er i prosessen med risiko- og vesentlighetsvurderingen kommet innspill på at det ikke er gode nok system for å ivareta informasjonssikkerheten, og at det er en risiko for at sensitiv informasjon ikke blir ivaretatt.	
Opplæringsloven § 9a	Oppvekst	Elevundersøkelsen og andre undersøkelser viser at det finnes elever i Haugesund kommune som ikke har det trygt og godt. Det er store variasjoner mellom skolene. Det fremkommer av arbeidsmøte at risikovurderinger av det psykososiale skolemiljøet ved skolene oppleves å være manglende. Videre oppleves det å være bekymringsverdig at kommunens opplegg for overgang barnehage-skole ikke ble gjennomført dette året grunnet COVID-19.	
Offentlige anskaffelser	Hele kommunen	Kommunen foretar anskaffelser for store beløp. Feil kan gi kommunen store økonomiske tap gjennom erstatningsansvar. Det blir stilt spørsmålstegn ved om kommunen har tilstrekkelig kompetanse og gode nok rutiner. Videre blir det stilt spørsmålstegn ved om regelverket etterleves. Kommunen opplever at man generelt har god kompetanse på offentlige anskaffelser. Det er et mål om å samarbeide mer interkommunalt på feltet. Det er en pågående diskusjon om man skal supplere anskaffelseskompetanse i innkjøpsavdelingen med tilsvarende kompetanse ute i tjenestene.	
Ansettelse i kommunen	Hele kommunen	I arbeidsmøte ble det stilt spørsmål ved om kommunen følger ansettelsesregelverket. Videre ble det stilt spørsmål ved hvordan kommunen dokumenterer ansettelsesprosesser, hvordan man følger opp søkere som ber seg unntatt offentlighet og hvilke rutiner man har for å sikre at kvalifikasjonsprinsippet legges til grunn ved ansettelse.	

Område/hendelse	Aktuell enhet	Oppsummerende beskrivelse	Risiko
Tilskudd til frivillige organisasjoner	Hele kommunen	Tilskudd til frivillige organisasjoner ble trukket frem som et mulig prosjekt av Kontrollutvalget. Det kan være en risiko for at tilskudd ikke blir tildelt i tråd med regelverket. Videre kan det være en risiko for at tilskudd ikke blir brukt i tråd med retningslinjene.	
Avviksmeldinger knyttet til vold og trusler i skolen	Oppvekst	Kommunens avviksoversikt viser at skader, vold og trusler i oppvekst har økt mye de siste årene, fra 67 i 2017 til 529 i 2019. Kommunen har hatt sterkt fokus på å få opp avviksmeldingene i oppvekst. Samtidig oppleves det at barn og unge i skolen blir mer utagerende, noe som er utfordrende for ansatte å håndtere. Kommunen har hatt en kursrekke rettet mot vold og trusler for å trygge de ansatte på hvordan de skal håndtere slik utagering.	
Forvaltningsrevisjon i selskap			
Krisesenter Vest IKS	Selskap	Selskapet utfører en viktig oppgave på vegne av kommunen. En studie fra Nordlandsforskning anbefaler at tilsynsarbeidet bør sette et sterkere søkelys på kommunenes internkontroll i krisesentertilbudene.	
Karmsund Havn IKS	Selskap	Selskapet utfører en viktig oppgave på vegne av kommunen. Selskapet skal gjennomføre store investeringer de neste årene.	
Haugaland Kraft AS	Selskap	Selskapet har stor betydning i form av å være en stor arbeidsplass i kommunen. Videre henter kommunen økonomisk utbytte fra selskapet.	
Haugaland interkommunale miljøverk IKS	Selskap	Selskapet utfører viktige oppgaver på vegne av kommunen. Det er en risiko for at kommunen har mindre kontroll på oppgaver som satt ut i egne selskap. Det er en iboende risiko for ulovlig kryss-subsidiering i selskapet.	
Eierskapskontroll			
Generell eierstyring	Eierstyring	<p>I arbeidsmøte har det kommet innspill om at virksomheter som yter kommunale tjenestetilbud og som er organisert utenom den kommunale forvaltningen muligens får for lite oppmerksomhet i kommunens eierstyring.</p> <p>Kommunen har tatt grep i eierstyringen sin. Blant annet skal det gjennomføres eiermøter med alle selskap, og styrene i selskapene er nesten utelukkende basert på kompetanse.</p>	

Område/hendelse	Aktuell enhet	Oppsummerende beskrivelse	Risiko
		Kommunen tenker risiko og vesentlighet i oppfølgingen av selskapene, og justerer oppfølgingen av selskapene etter dette.	
Haugaland Kraft AS	Selskap	Haugaland Kraft AS har historisk gitt Haugesund kommune høyt utbytte på investert kapital. Formålet med eierskapet og selskapets vesentlighet tilsier at kommunen bør ha en løpende oppfølging av eierskapet.	
Karmsund Havn IKS	Selskap	Selskapets vesentlighet og kommunens eierandel tilsier at kommunen bør ha en løpende oppfølging av eierskapet.	
Haugaland Vekst IKS	Selskap	Selskapet har en viktig samfunnsfunksjon med å drive felles nærings- og regionalutviklingsarbeid for eierkommunene. Manglende oppfølging av eierinteressene i selskapet kan potensielt påvirke hvordan kommunen sine interesser på næringsområdet blir utøvd på regionalt nivå.	
Haugaland Interkommunale miljøverk IKS	Selskap	I arbeidsmøte kom det innspill om at det kan være relevant å se nærmere på miljøverket. Haugesund har som by andre behov enn de andre eierkommunene. Det oppleves at kommunen har lite innflytelse i selskapet, og at man ønsker å påvirke det mer.	
Universitetsfondet for Rogaland IKS	Selskap	Kommunen har utviklet en ny eierstrategi der man ønsker å få Haugalandet tettere på selskapet. Det kan være interessant å gjennomføre en eierskapskontroll mot slutten av perioden 2020-24 for å vurdere hvordan man har lyktes med denne strategien.	

Fra arbeidsmøtene med politikerne og administrasjonen ble følgende område/hendelser nevnt som særlig aktuelle for forvaltningsrevisjon:

- ✓ Opplæring i skolen
- ✓ Sikkerhet i hjemmetjenesten
- ✓ Enhet for Psykisk helse og rus
- ✓ Psykisk helse blant barn og unge
- ✓ Funksjonshemmedes levekår
- ✓ Sykefravær
- ✓ Sykkel- og trafikksikring
- ✓ Informasjonssikkerhet og personvern
- ✓ Opplæringsloven § 9a

- ✓ Offentlige anskaffelser
- ✓ Tilskudd til frivillige organisasjoner
- ✓ Skader, vold og trusler oppvekst
- ✓ Karmsund Havn IKS

I utkast til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll vil vi, basert på våre analyser og kommunen sine innspill, prioritere hvilke prosjekt som vil være særlig relevante å gjennomføre i perioden.

3. Kommunen sitt eierskap

I dette kapitelet gir vi en oversikt over alle selskapene kommunen har eierskap i.

Kommuneloven § 23-6 og § 24-10 omtaler innsynsretten til kontrollutvalget og revisor. Etter kommuneloven §23-6, første ledd, kan kontrollutvalget og revisor (jmf. §24-10) kreve opplysninger for å gjennomføre kontroll i følgende type selskap:

- a) *interkommunale selskaper etter IKS-loven*
- b) *interkommunale politiske råd*
- c) *kommunale oppgavefelleskap*
- d) *aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.*

Kommuneloven § 23-6, femte ledd sier videre at:

Kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser etter første og andre ledd gjelder på tilsvarende måte overfor andre virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller fylkeskommunen. Innsynet og undersøkelsene skal imidlertid bare omfatte det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.

Selv om det vil være selskapene som er omtalt etter §23-6, første ledd som vil være aktuelle for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, har kontrollutvalget også innsynsrett ovenfor selskap som utfører oppgaver på vegne av kommunen. Dette kan for eksempel være selskap som kommunen eier sammen med private, helt privateide selskap og stiftelser. Kontrollutvalget sin rett til innsyn og undersøkelser i selskap utover § 23-6, omfatter bare det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt. Samtidig vil det være nødvendig at kommunen har inngått en avtale med de aktuelle selskapene om rett til innsyn, for at kontrollutvalget og revisor kan kreve rett til kontroll².

Vi har i den videre beskrivelse skilt mellom de selskapene som er omfattet av kommuneloven § 23-6, første ledd, hvor kontrollutvalget kan kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll – det er disse selskapene som vil være aktuelle for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. I tillegg presenterer vi nøkkeltal fra andre selskap hvor kommunen har eierskap. I samsvar med kommuneloven §23-6, kan kontrollutvalget også gjennomføre undersøkelser av om eventuelle kontrakter kommunen harr med disse selskapene blir oppfylt.

3.1 Selskap som er omfattet av kommuneloven § 23-6, første ledd

Her følger en oversikt over de interkommunale selskapene og aksjeselskapene som kontrollutvalget har innsynsrett i etter kommuneloven § 23-6, første ledd. Vi presenterer her formålet med selskapet, kommunen sin eierandel og nøkkeltal for eierkapitalandel³, driftsinntekter og årsresultat⁴ for de tre siste årene.

² Tolkingstutale frå kommunal- og moderniseringsdepartementet, [§ 23-6: Innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.](#), 2020.

³ Egenkapitalandelen viser egenkapital av total kapital i selskapet. Den viser hvor stor del av eiendelene i selskapet som er finansiert med eienkapital, i motsetning til finansiering via lån. Grad av egenkapital er et uttrykk for selskapet sin soliditet.

⁴ Driftsinntekter og årsresultat er oppgitt i hele tusen.

3.1.1 Haugaland Kraft AS⁵

Haugaland Kraft AS			
Selskapsform	AS		
Stiftelsesår	1995		
Formål	«Eierskap i selskaper som driver produksjon av fornybar energi, sikker og kostnadseffektiv overføring og omsetning av energi, og som tilbyr sikker og kostnadseffektive bredbåndstjenester, samt hva hermed står i forbindelse, herunder å delta i andre foretak som driver tilsvarende virksomhet. Selskapet skal også ivareta konsern- og hovedkontorfunksjoner.» Selskapet blir eid sammen med Karmøy, Tysvær, Vindafjord og Sveio kommune. I tillegg er Finnås Kraftlag Sa og Skånøvik Ølen Kraftlag AS eiere.		
Kommunen sin eierdel	27,27 %		
Tilsette	430		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Egenkapitaldel	75,2 %	74,4 %	65,5 %
Driftsinntekter	Kr. 2 652 329'	Kr. 1 583 561'	Kr. 1 956 932'
Årsresultat	Kr. 746 194'	Kr. 273 658'	Kr. 753 361'

Nøkkeltallene som vises her er fra konsernregnskapet til selskapet. Selskapet har god lønnsomhet og soliditet. Samtidig har selskapet noe lav likviditet. Det ble gjennomført en selskapskontroll av eieroppfølging og drift i selskapet i 2015.

Selskapet har følgende datterselskap, som kontrollutvalget også har innsynsrett i:

- ✓ Haugaland Kraft Nett AS
- ✓ Haugaland Kraft Fiber AS
- ✓ Haugaland Kraft Energi AS

3.1.2 Karmsund Havn IKS

Karmsund Havn IKS	
Selskapsform	IKS
Stiftelsesår	1992
Formål	«Planlegge, utbygge og drive havner, samt å trygge ferdselen, på vegne av de kommuner som er deltakere, og ivareta disse kommuners oppgaver, rettigheter og forpliktelser i samsvar med den til enhver tid gjeldene havne- og farvannslovgivning, jft havneloven». Selskapet blir eid sammen med Bokn, Bømlo, Karmøy, Tysvær og Sveio kommune.
Kommunen sin eierandel	38,46 %

⁵ I utgangspunktet er ikke dette selskapet omfattet av selskap som kontrollutvalget har innsynsrett i etter kommuneloven §23-6, da selskapet har flere eiere enn kommunale. I Haugaland Kraft AS sine vedtekter går det fram at kontrollutvalget og revisor i kommuner som eier aksjer i selskapet har rett til å foreta undersøkelser i selskapet.

Ansatte	27		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Eierkapitalandel	20,9 %	23,7 %	23,7 %
Driftsinntekter	Kr. 99 558'	Kr. 93 687'	Kr. 79 387'
Årsresultat	Kr. 12 194'	Kr. 8 636'	Kr. 4 462'

Selskapet har drevet med overskudd de tre siste årene, har god likviditet og lav gjeldsbelastning. Det ble gjennomført eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskapet i 2018.

3.1.3 Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS

Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS			
Selskapsform	IKS		
Stiftelsesår	2004		
Formål	<p>«Formålet med selskapet er å tilby sekretariats tjenester til kontrollutvalgene i deltakerkommunene og nærliggende kommuner. Selskapet skal drives i balanse slik at inntekter fra kommunene dekker kostnadene».</p> <p>Selskapet eies sammen med Bokn, Etne, Karmøy, Sauda, Suldal, Sveio, Tysvær, Utsira og Vindafjord kommune.</p>		
Kommunen sin eierandel	35,79 %		
Ansatte	2		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Egenkapitalandel	70,3 %	68,1 %	69 %
Driftsinntekter	Kr. 2 019'	Kr. 1 957'	Kr. 1 864'
Årsresultat	Kr. 65'	Kr. 31'	Kr. 35'

Selskapet har god likviditet og soliditet, og tilfredsstillende lønnsomhet.

3.1.4 Krisesenter Vest IKS

Krisesenter Vest IKS	
Selskapsform	IKS
Stiftelsesår	2011
Formål	<p>«Selskapet skal, på vegne av eierkommunene, sikre etterlevelse av krisesenterlovas § 2 a), b) og c). Selskapet skal være et rådgivende organ for eierkommunene i etterlevelse av lovens § 2 d). Selskapet har ikke som formål å drive virksomhet som gir utbytte til eierkommune».</p> <p>Selskapet eies sammen med Bokn, Bømlo, Etne, Fitjar, Karmøy, Kvinnherad, Odda, Sauda, Stord, Suldal, Sveio, Tysnes, Tysvær, Utsira, Ullensvang og Vindafjord kommune.</p>
Kommunen sin eierandel	20,21 %
Ansatte	30

Nøkkeltall	2018	2017	2016
Egenkapitalandel	<i>Ikke tilgjengelig</i>	<i>Ikke tilgjengelig</i>	<i>Ikke tilgjengelig</i>
Driftsinntekter	<i>Ikke tilgjengelig</i>	<i>Ikke tilgjengelig</i>	<i>Ikke tilgjengelig</i>
Årsresultat	<i>Ikke tilgjengelig</i>	<i>Ikke tilgjengelig</i>	<i>Ikke tilgjengelig</i>

Vi har ikke tilgjengelig regnskapsdata for selskapet.

3.1.5 Haugaland Vekst IKS

Haugaland Vekst IKS			
Selskapsform	IKS		
Stiftelsesår	2004		
Formål	<p>«Selskapets formål er å drive regionalt nærings- og utviklingsarbeid. Selskapet skal bidra til økt samhandling, attraktivitet og verdiskaping i regionen. Selskapet kan også yte andre tjenester til deltakerkommunene, evt. tjenester til andre enn deltakerkommunene, under forutsetning av at slik tjenesteyting ikke endrer selskapets status som "offentlig oppdragsgiver"/ leverandør av tjenester i "egenregi", slik at lov om offentlige anskaffelser ikke gjelder i forhold til selskapets tjenesteyting til deltakerkommunene. Pr. i dag antas denne forutsetning å innebære at levering av andre tjenester/tjenester til andre enn deltakerkommuner ikke må overstige 20% av selskapets omsetning.»</p> <p>Selskapet eies med Bokn, Etne, Karmøy, Sauda, Suldal, Sveio, Tysvær, Utsira og Vindafjord kommune samt Rogaland Fylkeskommune.</p>		
Kommunen sin eierandel	9,09 %		
Ansatte	7		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Egenkapitalandel	48,3 %	52,5 %	56,3 %
Driftsinntekter	Kr. 15 647'	Kr. 16 892'	Kr. 16 512'
Årsresultat	Kr. 366'	Kr. 234'	Kr. 346'

Selskapet har stabil drift, med god likviditet og lav gjeldsbelastning.

3.1.6 Haugaland interkommunale miljøverk IKS

Haugaland interkommunale miljøverk IKS	
Selskapsform	IKS
Stiftelsesår	1983
Formål	<p>«Utføra kommunane sine oppgåver innan innsamling, gjenvinning og behandling av avfall og slam, og arbeidsoppgåver som høyrer naturleg saman med desse oppgåvene. Selskapet overtek såleis oppgåver som kommunane etter lova kan overlate til selskapet innafør desse områda, og som skal betalast av renovasjons- og slamgebyret. Utarbeida gebyrregulativ for hushaldskundar.</p>

	<p><i>Utføra andre oppgåver som kommunane og selskapet vert samde om at selskapet skal utføre. Gje tilbod om innsamling, gjenvinning og behandling av næringsavfall der selskapet finn dette miljømessig ønskjeleg og økonomisk rett. Søkja samarbeid med andre kommunar, regionar og selskap der dette er naturleg, og selskapet kan vera eigar eller medeigar i andre selskap. Avgjera i kva grad drifta skal skje ved bruk av eigne anlegg, utstyr og mannskap, eller ved leigeavtalar med medlemskommunane eller private næringsdrivande».</i></p> <p>Selskapet blir eid saman med Tysvær, Vindafjord, Etne og Bokn kommune.</p>		
Kommunen sin eierandel	22,9 %		
Ansatte	53		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Egenkapitalandel	22,9 %	21,5 %	21,4 %
Driftsinntekter	Kr. 107 643'	Kr. 104 998'	Kr. 109 903'
Årsresultat	Kr. 59'	Kr. 1 418'	Kr. – 1 486'

Selskapet har god likviditet og lav gjeldsbelastning, men har hatt noe varierende årsresultat de tre siste årene.

3.1.7 Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS

Interkommunalt arkiv i Rogaland IKS			
Selskapsform	IKS		
Stiftelsesår	2002		
Formål	<p>«Selskapet skal arbeide for at arkivmaterialet fra deltakerne eller materiale som disse har ansvar for, blir tatt vare på og gjort tilgjengelig for offentlig bruk, forskning og andre administrative, juridiske og kulturelle formål, i samsvar med arkivloven. Selskapet skal tilby depotplass for deltakernes arkivmateriale, samt veilede deltakerne slik at de har tilfredsstillende oppbevaringsforhold for arkivmateriale. Selskapet skal være et arkivfaglig rådgivningsorgan og kompetansesenter for deltakerne, og skal i samråd med deltakerne arbeide for å utvikle effektive og rasjonelle arkivtjenester hos dem.</p> <p>Driften av selskapet skal gå i balanse, det vil si at inntektene fra deltakerne skal dekke selskapets kostander.</p> <p>Selskapet kan etter nærmere vedtak av styret prise visse tjenester og således ha egne inntekter. Tjenestene som kan prises skal i hovedsak være slike som ikke vil bli gitt til alle deltakerne, eller som deltakerne vil ha ulik etterspørsel etter, eller tjenester som faller utenfor selskapets hovedformål.</p> <p>Til gjennomføring av spesielle prosjekt utenom selskapets ordinære arbeidsoppgaver, blir det søkt finansiering mellom deltakerne eller andre som spesielt ønsker prosjektet gjennomført.</p> <p>Selskapet har anledning til å ta på seg konsulentoppdrag for andre, når oppdragsgiver betaler for tjenesten og det ikke går ut over selskapets hovedoppgaver.</p> <p>Definisjonen av formål og ansvarsområde er uttømmende. Styret og representantskapet har ikke myndighet til å fatte vedtak på områder som ikke er nevnt ovenfor».</p> <p>Selskapet eies av kommunene i Rogaland, Rogaland fylkeskommune og fem interkommunale samarbeidsorganer.</p>		
Kommunen sin eierandel	8,95 %		
Ansatte	10		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Egenkapitalandel	21 %	66,1 %	88,3 %
Driftsinntekter	Kr. 12 213 000	Kr. 9 343 000	Kr. 6 709 000
Årsresultat	Kr. - 150 000	Kr. - 605 000	Kr. 322 000

Selskapet har hatt lav lønnsomhet og negativt resultat de siste to årene. Soliditeten er god. Det ble gjennomført en selskapskontroll av selskapet i 2013.

3.1.8 Haugaland Næringspark AS

Haugaland Næringspark AS			
Selskapsform	AS		
Stiftelsesår	2001		
Formål	«Selskapets formål er utvikling og salg av 5.000 dekar regulert næringsareal og tilhørende havn lokalisert på Gismarvik i Tysvær kommune, primært for energi- og arealkrevende industri og næringsvirksomhet. Selskapets eiendomsvirksomhet skal bidra til å sikre eksisterende og etablere nye arbeidsplasser, ved å tilrettelegge for nærings synergier i hele regionen. Herunder kunne delta i foretak som driver tilsvarende virksomhet i regionen».		
	Selskapet blir eid sammen med Tysvær, Karmøy, Vindafjord og Bokn kommune.		
Kommunen sin eierandel	10,85 %		
Ansatte	2		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Egenkapitalandel	18,9 %	20,3 %	20 %
Driftsinntekter	Kr. 5 711'	Kr. 12 438'	Kr. 3 964'
Årsresultat	Kr. – 529'	Kr. – 640'	Kr. – 4 105'

Selskapet har god likviditet og soliditet, men svak lønnsomhet de siste årene.

3.1.9 Uni-k AS

Uni-k AS			
Selskapsform	AS		
Stiftelsesår	1991		
Formål	«Gjennom produksjon, handel og tjenesteytende virksomhet å skape varige arbeidsplasser slik at flere får delta i arbeidslivet, samt tilrettelegge for dagtilbud».		
Kommunen sin eierandel	100 %		
Ansatte	102		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Egenkapitalandel	32,1 %	29,8 %	27 %
Driftsinntekter	Kr. 47 522'	44 681'	43 494'
Årsresultat	Kr. 1 398'	1 828'	2 082'

Selskapet har tilfredsstillende likviditet og god soliditeten. Lønnsomheten er svak, men må sees i sammenheng med formålet.

3.1.10 Haugesund Parkering Holding AS

Haugesund Parkering Holding AS			
Selskapsform	AS		
Stiftelsesår	2007		
Formål	«Eie og forvalte aksjer i andre foretak som eier, driver og forvalter parkeringshus og annen fast eiendom i Haugesund sentrum, samt hva som dermed står i forbindelse. Selskapet skal bidra til å fremme parkeringsforholdene i Haugesund sentrum, samt tilrettelegge byutvikling med hovedvekt på sentrumsområdene i Haugesund».		
Kommunen sin eierandel	100 %		
Ansatte	0		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Egenkapitalandel	20,8 %	34,7 %	35,1 %
Driftsinntekter	-	-	-
Årsresultat	Kr. 982'	Kr 990'	Kr. 2 482'

Selskapet har god lønnsomhet og soliditet. Likviditeten er tilfredsstillende.

3.1.11 Universitetsfondet for Rogaland AS

Universitetsfondet for Rogaland AS			
Selskapsform	AS		
Stiftelsesår	2000		
Formål	«Formålet med selskapet er å sikre et best mulig tilbud av undervisning og forskning på universitetsnivå innen fagområder som dekker regionens behov, og som yter vesentlige bidrag til landets samlede kunnskapsbehov. Selskapet skal arbeide for at nødvendige bygg for slike formål blir reist. Selskapet skal medvirke til et nært samarbeid og samspill med offentlig og privat virksomhet og lokalt næringsliv, å sikre kvalitet på et internasjonalt nivå og et bredt internasjonalt samarbeid. Selskapet skal være et rådgivende organ for tomteoppkjøp og arealdisponeringer i universitetsområdet på Ullandhaug. Selskapet kan i forbindelse med arbeidet for å realisere selskapets formål også eie og forvalte eiendommer, som benyttes til høyere undervisnings- og forskningsformål. Selskapet har ikke erverv som formål, og aksjeutbytte kan ikke utstedes».		
Kommunen sin eierandel	7,89 %		
Ansatte	1		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Egenkapitalandel	46,9 %	52 %	45,8 %
Driftsinntekter	-	-	-
Årsresultat	Kr. - 9 324'	Kr. 7 273'	Kr - 4 603'

Selskapet har god likviditet og soliditet.

3.1.12 Haugesund Kommunale Pensjonskasse

Haugesund Kommunale Pensjonskasse			
Selskapsform	PK		
Stiftelsesår	1919		
Formål	« Yte pensjoner til medlemmer og andre pensjonsberettigede til gjeldende regelverk».		
Kommunen sin eierandel	93,1 %		
Ansatte	5		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Egenkapitalandel	9,5 %	8,3 %	7,9 %
Driftsinntekter	Kr. 163 600'	305 424'	257 965'
Årsresultat	Kr. 2 362'	21 120'	13 709'

3.1.13 Røvær Utvikling AS

Røvær Utvikling AS			
Selskapsform	AS		
Stiftelsesår	2009		
Formål	«Selskapet skal drive utleie av og investering i fast eiendom på Røvær».		
Kommunen sin eierandel	100 %		
Ansatte	0		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Egenkapitalandel	N/A	N/A	N/A
Driftsinntekter	N/A	N/A	N/A
Årsresultat	N/A	N/A	N/A

3.2 Vertskommunesamarbeid

- ✓ Karmsund Folkemuseum
- ✓ Innkjøpssamarbeidet på Haugalandet
- ✓ Nord-Rogaland/ Sunnhordland IUA

3.3 Samarbeidsorgan

Kommunen er med i følgende samarbeidsorgan:

- ✓ Friluftsrådet Vest
- ✓ Interkommunalt utvalg for idrettssektoren

3.4 Andre selskap hvor kommunen har eierinteresser

Selskap	Driftsinntekter (2018)	Årsresultat (2018)	Kommunens eierandel
Marin Energi Testsenter AS	Kr. 1 002'	Kr. – 574'	0,73 %
Destinasjon Haugesund og Haugalandet AS	Kr. 7 728'	Kr. – 80'	22,40 %
E134 Haukelivegen AS	Kr. 1 214'	Kr. – 195'	2,17 %
HIL-hallen AS	Kr. 1 150'	Kr. 196'	10 %
Storhall Karmøy AS	Kr. 6 172'	Kr. 218'	10,00 %
Norsk Bane AS	Kr. 1 924'	Kr. – 69'	1,08 %
Fjord Norge AS	Kr. 41 885'	Kr. 8'	0,12 %
Sunnhordlandssambandet AS	Kr. 520'	Kr 8'	0,74 %
AS Haugaland Industri	Kr. 31 692'	Kr. – 656'	43,78 %
Aski AS	Kr. 36 104'	Kr. – 716'	7,75 %
Haugesund Stadion AS	Kr. 10 709'	Kr 471'	40 %

4. Risiko- og vesentlighetsvurdering - av kommunen sin virksomhet

I dette kapitelet presenterer vi identifiserte område/hendelser som er vurdert som er særlig relevante for forvaltningsrevisjon. Det vil si områder hvor det er identifisert risikoer for mangelfull virksomhet og tjenestetilbud. Områdene som blir presentert er vurderte som vesentlige, ved at det er særlig viktige/sentrale områder for kommunen. Risikoene er gruppert i hovedbolkene; strategiske risikoer, operative risikoer og regulatoriske risikoer⁶.

4.1 Strategisk risiko

4.1.1 Kompetanse og rekruttering

Tjenestebehov og ivaretagelse av behovet endrer krav til både kompetanse og sammensettingen av denne. Av spørreundersøkelse rettet mot seksjonsledere i kommunen fremkommer det at manglende kompetanse oppleves å være en utfordring innen både oppvekst og helse og omsorg.

I helse og omsorg er det mangel på kvalifisert arbeidskraft som sykepleiere. Videre er det utfordrende å finne kvalifiserte vikarer. Det gjør det utfordrende å ha rett kompetanse på jobb. Kommunen må gjøre seg mer attraktiv, og har pågående prosjekter knyttet heltidsstillinger og mindre ufaglærte ansatte i helse og omsorg. Heltid vektlegges som svært viktig da det vil gi bedre kvalitet, brukertilfredshet og muligheter for kompetanseutvikling. Utviklingen peker i rett retning, men det går sakte.

I skolesektoren er det fokus å komme i mål med lovkrav for kvalitet innen 2025⁷. I teknisk og innen enhet for bolig, bygg og eiendom oppleves det som utfordrende å rekruttere ingeniører. Videre oppleves mangelfull bemanning å være en mulig risiko i teknisk drift og enhet for byutvikling. I kultur og idrett oppleves det å være god kompetanse.

Det kommer frem av arbeidsmøte at det oppleves å være for lite midler til kompetanseheving i kommunen. Det gjelder særlig innen helse og omsorg. En utfordring her er at for nesten alle ansatte fordrer dette at det settes inn vikarer, noe som er dyrt.

Av arbeidsmøte kommer det frem at manglende endringskompetanse i kriser oppleves å være en vesentlig risiko. Videre oppleves manglende ledelseskompentanse og lederutviklingsprogram å være en risiko.

Endringer i samfunnet fører også til at en må ha en mer endringsdyktig arbeidsstyrke enn tidligere. Dette betyr at kommunen i større grad må bli bedre på å skolere og omskolere sine ansatte. I arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurderingen er det kommet innspill om at kommunen ikke klarer å få det beste ut av de ansatte. Ledere har videre ikke tilstrekkelig kapasitet til å drive med kompetanseutvikling/utvikling/omstilling blant de ansatte.

⁶ Risikoer kan være tilhørende flere bolker.

⁷ Kompetanse for kvalitet – felles satsing på videreutdanning:

https://www.regjeringen.no/contentassets/731323c71aa34a51a6febdeb8d41f2e0/kd_kompetanse-for-kvalitet_web.pdf

Manglende kompetanse vil kunne føre til at kommunen ikke får gitt tjenester til sine innbyggere i tilstrekkelig grad. Risikoen for mangelfull kompetanse er, både i forhold til sannsynlighet og konsekvens, vurdert til å være høy.

4.1.2 Beredskap, hendelser og katastrofer

Fylkesmannen i Rogaland gjennomførte i 2019 tilsyn med samfunnssikkerhet og beredskap i Haugesund kommune. Tilsynet avdekket to avvik:

- ✓ Kommunen har ikke et godt nok system for helhetlig og systematisk oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet.
- ✓ Haugesund kommune oppfyller ikke kravet i forskrift til kommunal beredskapsplikt til å ha et system for opplæring.

I 2020 har kommunen sin beredskap blitt satt på prøve med håndteringen av pandemien som følge av Covid-19 viruset.

Vi har vurdert konsekvensen som alvorlig. Risikoen har ikke blitt trukket frem i datainnsamlingen vår, så vi vurderer derfor risikoen som middels.

4.1.3 Måloppnåelse knyttet til miljø og klima i kommunen

I samfunnet er det et økende fokus på miljø og bærekraftige virksomheter. Fra arbeidsmøte med administrasjonen fremgår det at miljø- og klimaarbeid er et fokusområde i kommunen. Det vektlegges at man er i startgropa og at det er et nybrottsarbeid. Kommunen jobber med å fastsette gode og konkrete miljømål. Kommunen har kartlagt ståsted i forhold til etterlevelse av FNs bærekraftsmål, og har innledet et samarbeid med andre byer om smart cities. Dette gir indikatorer som kan følge opp etterlevelse av miljømålene.

Videre har kommunen opprettet et klimaregnskap og et klimabudsjett. Det kommer frem av forordet til budsjettforslaget 2020 at klimabudsjettet skal tydeliggjøre hvor mye klimagassutslipp som skal reduseres innenfor ulike tjenesteområder, og hvilke tiltak som skal settes i verk for å realisere dette. Det vektlegges at klimabudsjettet er i en støpeskje og at det må videreutvikles for å få god og presis styringsinformasjon. Det kommer frem av arbeidsmøte at klimabudsjettet vil integreres i rapporteringen.

Kommunen vektlegger at det er litt prematurt å evaluere miljøarbeidet før man har kommet skikkelig i gang. Etter noen år vil man se resultater av måloppnåelse på tiltakene som er satt i verk.

4.2 Operativ risiko

4.2.1 Spesialundervisning og grunnleggende ferdigheter i skolen

Det fremkommer av arbeidsmøte at historisk har skolene bestemt selv hvordan de vil jobbe. Kommunen jobber med å få en mer enhetlig praksis mellom skolene, og har blant annet opprettet en stilling som skolesjef i den forbindelse. Samhandlingen mellom skolene oppleves å ha blitt bedre, men det vektlegges at det er mye å gå på.

Videre fremkommer det av arbeidsmøte at det oppleves å være manglende kompetanse på regelverket knyttet til spesialundervisning og særskilt norsk opplæring. Det oppleves at regelverket blir feiltolket, og at elevenes rettigheter ikke blir ivaretatt godt nok. Et eksempel på feiltolkning som trekkes frem er at elever som er født i Norge ikke har rett på særskilt norsk opplæring. Samtidig kan elever gå til langt over jul før behov blir dekket. Videre oppleves det å være manglende samsvar mellom tildelte

timer i vedtak og timer som elevene får på skolen. Det oppleves å være en manglende systematikk på området, og store forskjeller mellom skolene.

I arbeidsmøte blir det stilt spørsmål ved hvordan spesialundervisning blir finansiert, herunder om det er skolene selv som finansierer det, og hvilke konsekvenser dette får for elevene. Videre blir det stilt spørsmål ved elevene sine grunnleggende ferdigheter, særlig innen lesing. Det oppleves å være forskjeller mellom skolene, og det beskrives som interessant å se nærmere på årsakene til dette.

Administrasjonen opplever at skolen er inne i en spennende tid med fagfornyelsen og ny opplæringslov som er ute på høring. Administrasjonen opplever at vil være nyttig med en forvaltningsrevisjon når den nye opplæringsloven er implementert slik at man kan vurdere kommunens etterlevelse av det nye regelverket.

Det er alvorlig at det er utfordringer knyttet til ivaretagelsen av elevenes rettigheter til spesialpedagogikk og særskilt norsk opplæring. Dette kan medføre store konsekvenser for elever som har behov for dette, blant annet knyttet til videre opplæring, deltakelse i arbeidsliv og livskvalitet. Videre kan det være en risiko for at elevene får ulik opplæringskvalitet, avhengig av hvilken skole de går på.

4.2.2 Sikkerhet i hjemmetjenesten

Kontrollutvalget fremhever sikkerhet i hjemmetjenesten som en opplevd risiko. Kommunen opplyser om at utagering blant brukere er en utfordring. Kommunen har avholdt en kursrekke rettet mot hvordan ansatte skal møte slik utagering og vold og trusler. Disse utfordringene blir videre adressert og tatt tak i, i tjenestene der det er behov for det.

Kommunens avviksoversikt viser at det i 2017 ble meldt inn 296 avvik på skader, vold og trusler i helse og omsorg. I 2018 var dette tallet 334, og 287 i 2019.

Kommunen opplever at turnusordningen i helsetjenestene er en utfordring, særlig opp mot kvalitet for både brukere og ansatte. Videre er det en opplevd utfordring å ha rett kompetanse på jobb. Risikovurderinger, særlig inn mot bemanning og turnus opplever å være en utfordring. Det blir ikke meldt avvik på manglende kompetanse på jobb ved eksempelvis ferieavvikling.

Sommeren 2020 ble en ansatt i hjemmetjenesten i en annen norsk kommune stukket med et skrujern av en bruker. Det er en generell risiko for at det ikke er trygt på jobb i møte med brukere for ansatte i hjemmetjenesten.

4.2.3 Enhet for psykisk helse og rus og LAR

Det vektlegges i arbeidsmøte at Enhet for Psykisk helse og rus utfører en rekke viktige oppgaver for kommunen. Enheten har et psykososialt kriseteam som aktiveres ved kriser, ulykker og katastrofer. Videre har enheten lavterskeltilbud innen psykisk helse og rus. Blant disse tilbudene er Lavterskel helse og rus for voksne over 18 år og elever i videregående skole med rusproblematikk. Det blir uttrykt bekymring for utdeling av legemiddelasisterte medisiner. Dette har Lavterskel helse og rus i Haugesund sentrum ansvar for å dele ut. Det oppleves å være en stor risiko for at en stor mengde av disse medisinene senere blir solgt på gata.

Det fremgår av arbeidsmøte at flere har dødd av overdose i Haugesund i 2020 enn tidligere år. Videre meldes det om økt vold blant rusmisbrukere i Haugesund. Det har også vært draps- og voldshendelser knyttet til rusproblematikk. Det meldes om at det finnes identifiserte personer i kommunen som potensielt kan ta livet av andre. Det blir stilt spørsmål ved hvilket ansvar kommunen har overfor disse personene og hvordan kommunen følger opp disse, herunder bruk av tvang og makt. Videre blir det stilt spørsmål ved hvordan samhandlingen mellom de involverte offentlige institusjonene, herunder kommunen og spesialisthelsetjenesten, fungerer.

Kommunen opplever at man har en høy kompetanseprofil i Enhet for psykisk helse og rus. Det opplyses om at kommunen får skryt i Helse Fonna for kompetansen i enheten. Samtidig oppleves forskyvningen av pasientgrupper fra spesialisthelsetjenesten mot kommunen som utfordrende. Dette gjør at behovet for mer kompetanse øker. Noen av disse brukerne er veldig dårlige, og flere trenger 1-1 bemanning. Dette er en stor påkjenning for kommunen. Det gjør det utfordrende å alltid ha nok volum på tjenestene.

Kontrollutvalget opplever at det vil være nyttig med en gjennomgang av enhetens arbeid.

Manglende koordinering og helhet i tjenestetilbudet kan utgjøre en risiko for at personer ikke får et tilstrekkelig tjenestetilbud. Videre kan det være en risiko for at kommunen ikke har gode nok kontrollrutiner for utdeling av legemiddelassisterte medisiner og at tunge rusmisbrukere ikke følges godt nok opp.

4.2.4 Psykisk helse blant barn og unge

I Haugesund kommune er psykisk helse blant barn og unge organisert under oppvekstsektoren. Kommunen er i en prosess for å omorganisere tjenestene. Det er gjort en analyse av de sårbare punktene etter at porteføljen ble flyttet fra helse og omsorg til oppvekst i 2016. Denne analysen viser at man er relativt gode på det forebyggende arbeidet, og at man har mange gode tiltak. Samtidig viser analysen at man har utfordringer rundt barn og unge som trenger individuell oppfølging og hjelp. Dette går på kompetanse og kapasitet, og det organisatoriske. En arbeidsgruppe jobber med å utarbeide en hensiktsmessig organisering av tjenestene.

Det fremgår av arbeidsmøte at kommunen burde vært bedre på å håndtere skillet mellom stress og psykiske plager. Det oppleves å være en utfordring at elevundersøkelsen og andre undersøkelser ikke skiller mellom dette, noe som gjør det vanskelig for kommunen å sette inn tiltak.

Kommunen opplever at det kan være nyttig med en forvaltningsrevisjon her, men først etter at man har omorganisert tjenesten og denne organisasjonen har fått satt seg.

Samlet sett vurderer vi at det er en risiko for at barn og unge med psykiske lidelser ikke får et tilstrekkelig og helhetlig tjenestetilbud.

4.2.5 Investeringer

Det vektlegges i arbeidsmøte at kommunen skal gjennomføre store investeringsprosjekter i den kommende perioden. Blant annet skal det bygges ny svømmehall og nye skoler. Investeringsnivået har vært relativt lavt hittil. Til nå har det vært små avvik på investeringsprosjektene som er gjennomført. Det vektlegges i arbeidsmøte at det er viktig at kommunen er flinke til å gjennomføre investeringsprosjekter, blant annet grunnet risikoen for budsjettoverskridelser.

Økonomiplanen viser at kommunen planlegger å investere for følgende beløp (NOK) i den kommende perioden:

- ✓ 2020: 340 900 000
- ✓ 2021: 478 430 000
- ✓ 2022: 420 700 000
- ✓ 2023: 181 400 000

Økonomiplan 2018-2021 og 2019-2022 viser at kommunen hadde følgende investeringsbudsjett per år for perioden 2016-2019:

- ✓ 2016: 199 250 000
- ✓ 2017: 212 285 000

- ✓ 2018: 270 985 000
- ✓ 2019: 282 650 000

Mangelfull gjennomføring av investeringsprosjekt kan få store konsekvenser for kommunens økonomi. Videre er kommunen i ferd med å gå fra en periode med et lavt til et høyt investeringsnivå, noe som øker risikoen. Store investeringsprosjekt kan være krevende og kompliserte å håndtere.

4.2.6 Funksjonshemmedes levekår

I arbeidsmøte blir funksjonshemmedes levekår trukket frem som en mulig risiko. Det vises til nasjonale undersøkelser som viser at unge med nedsatt funksjonsevne har dårligere livskvalitet enn jevnaldrende i befolkningen. Livskvalitet handler om helse, psykososiale forhold og levekår. Det blir stilt spørsmål ved hvordan funksjonshemmedes levekår er i Haugesund kommune.

4.2.7 Redusert sykefravær

Det fremgår av arbeidsmøte at sykefraværet i noen avdelinger i kommunen er svært høyt, og at dette har vedvart over flere år. Det blir stilt spørsmålstegn ved om kommunen følger sykefravær godt nok opp, og om avdelingene har nødvendig støtte fra HR. Videre blir det stilt spørsmålstegn ved om det blir gjennomført arbeidsmiljøundersøkelser. Det stilles også spørsmål ved i hvilken grad sykefraværet påvirker tjenestekvaliteten.

Kommunen jobber aktivt og kontinuerlig med arbeidsmiljøet i organisasjonen. Det er blant annet opprettet HMS-grupper som samler tillitsvalgte og ledelse, og som jobber med arbeidsmiljøet. Samtidig er det utfordringer med arbeidsmiljøet i en så stor organisasjon. Det er ingen tjenesteområder som utpeiler seg med et særlig dårlig arbeidsmiljø. Kommunen kan videre bli flinkere til å foreta risikovurderinger.

Det kan være en risiko for at kommunen ikke følger sykefraværet systematisk og godt nok opp. Videre kan det være en risiko for at høyt sykefravær påvirker kvaliteten på tjenestene som kommunen yter.

4.2.8 Vann og avløp

Av spørreundersøkelsen rettet mot seksjonsledere fremkommer det at forurensing fra drikkevann og avløp oppleves å være en betydelig risiko. Innlekk i høydebasseng, dårlige vannledninger og overløp fra avløpsledninger til vassdrag og sjø kan være potensielle årsaker til denne risikoen.

Kommunen opplyser om at det er gjort umiddelbare tiltak etter Askøy-saken, og at det er sterkt fokus på drikkevannet i kommunen. Det er investeringsvilje hos politikerne, og ledningsnett er yngre enn i resten av landet. Høydebassenget er relativt nytt.

Hendelsen på Askøy i 2019 viser at forurensing fra drikkevann kan ha katastrofale følger for liv og helse. Samtidig har kommunen fokus på dette, og har iverksatt tiltak for å redusere risikoen.

4.2.9 Sykkel- og trafikkisikring

Kontrollutvalget fremhevet i arbeidsmøte sykkel- og trafikkisikring som en opplevd risiko i kommunen. Haugesund kommune har investert i nye sykkelveier de siste årene. En studie fra Transportøkonomisk institutt (TØI rapport 1597/2017) viser at ensrettede sykkelveier er spesielt farlige ved kryss. Videre har dobbeltrettet sykkelvei dobbelt så mange sykkelulykker som ensrettede. Det blir stilt spørsmålstegn ved om sykkelveiene som er opprettet de siste årene er utviklet i henhold til

retningslinjer og anbefalinger for trafikksikkerhet. Det vises til at de fleste sykkelveiene er dobbelttrettet uten skille mellom retningene. Videre oppleves kryss å være problematisk. Det blir også stilt spørsmål ved om midler tildelt til anlegg av sykkelveier har blitt brukt korrekt.

Manglende sykkel- og trafikksikring kan medføre stor risiko for ulykker, skader, liv og helse.

4.3 Regulatorisk risiko

4.3.1 It-sikkerhet i kommunen

Digitaliseringen gjør at kommunene i større grad må ha kompetanse og innsikt til å forvalte personvern og informasjonssikkerhet.

I kommunal virksomhet har personvern en høy, iboende risiko, da kommunen håndterer en rekke sensitive personopplysninger om innbyggere og ansatte. Dette stiller krav til at kommunen har et system som ivaretar personvernreglementet, som de ansatte er kjent med og som de etterlever. Kommunen må videre ha kompetanse til å implementere løsninger som ivaretar informasjonssikkerheten. Regelverket stiller strenge krav til kommunene hva gjelder personvern og informasjonssikkerhet.

Av arbeidsmøte fremkommer det at informasjonssikkerhet og personvern er en vesentlig risiko. Kommunen vektlegger at dette handler mye om opplæring og forståelse. Kommunen har opprettet et GDPR-utvalg som jobber med opplæring, informasjon og håndterer dataavtaler. Utvalget har også gjennomgått praksisen på feltet og jobbet med å få oversikt. I dette arbeidet har man blant annet jobbet med å sikre tilgangskontroller og brukersikring, og ryddet i rutiner. Kommunen har i samarbeid med Karmøy kommune en felles GDPR-rådgiver.

Det går frem av spørreundersøkelsen rettet mot seksjonsledere i kommunen at brudd på informasjonssikkerhetsregelverk oppleves å være en stor risiko i kommunen. Det oppleves at kommunen ikke har gode nok systemer for å ivareta informasjonssikkerheten, noe som kan føre til at personopplysninger kan komme på avveie.

Kommunens avviksoversikt viser at det ble mottatt 29 avvik innen informasjonssikkerhet og personvern i 2017, 39 i 2018 og 53 i 2019.

Våren 2020 har kommunen hatt en effektiv digitalisering som følge av utstrakt bruk av hjemmekontor og hjemmeundervisning som følge av COVID-19 og smitteverntiltak. Ettersom digitaliseringsprosessen har blitt gjort i løpet av en kort og intensiv tidsperiode, vil det være en iboende risiko for at informasjonssikkerheten ikke er blitt godt nok ivaretatt.

Denne risikoen er vurdert til å være høy, både når det gjelder sannsynlighet og konsekvens. Konsekvensen av mangelfull håndtering av personvern og informasjonssikkerhet er alvorlig.

4.3.2 Opplæringsloven § 9a

Opplæringsloven § 9a, som ble implementert i 2017, omhandler elevens rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Både kontrollutvalget og administrasjonen opplever at dette er et interessant prosjekt.

Kommunen har bygd opp et system for å følge opp det psykososiale miljøet ved skolene. Skolene skal rapportere til skolesjefen, som følger opp skolene via et årshjul. Aktivitetsplaner skal sendes til skolesjef. Stillingen som skolesjef er ny, og noe av formålet er å skape en likere praksis mellom skolene. Historisk har det vært store forskjeller mellom skolene, og man jobber aktivt med å gjøre praksisen mer enhetlig. Kommunen opplever at man har bygd opp gode strukturer for å følge opp skolemiljøet. Det fremkommer av kvalitetsmeldingen for barnehage og skole 2018 at det er satt inn ulike tiltak i 2019 for å sikre et godt og trygt skolemiljø. Kontrollutvalget opplever at det vil være nyttig

å foreta en gjennomgang av kommunens iverksatte tiltak og oppfølgingen av det psykososiale skolemiljøet ved skolene.

Av arbeidsmøte kommer det frem at risikovurderinger av det psykososiale skolemiljøet ved skolene oppleves å være mangelfullt. Det bør gjøres en risikovurdering av elevene utenfor skoleområdet. Videre kommer det frem av arbeidsmøte at overgangen fra barnehage til skole oppleves å være en risiko sommeren 2020. Tidligere har Haugesund kommune hatt et opplegg der barnehagebarn får bli kjent med skolen før skolestart, men dette har ikke blitt gjennomført dette skoleåret grunnet COVID-19. Det oppleves å være en risiko for at barnehagebarn ikke får en god overgang til skolen.

Elevundersøkelsen for skoleåret 2019-2020 viser at 5,7 % av elevene i 7. trinn og 4,7 % av elevene i 10. trinn i Haugesund kommune opplever at de blir mobbet på skolen. Det er store forskjeller mellom skolene (skolen med høyest andel mobbing: 9,6 %, skolen med minst andel mobbing: 3,8 %). En del skoler har ikke nok elever til at tallene er offentliggjort. I kvalitetsmeldingen for 2018 kommer det frem at 151 elever oppgir å ha bli mobbet i Olweusundersøkelsen for 4-10. trinn. Dette tilsvarer 5,4 % av elevmassen. Kommunen oppgir at tallet er alt for høyt. Ungdata-undersøkelsen viser videre at antall elever som trives på skolen minker, og at mange elever er bekymret og deprimeret.

For barn og unge som ikke har det trygt og godt på skolen kan dette medføre store konsekvenser for liv og helse, skoleprestasjoner og arbeid. For kommunen kan et mangelfullt skolemiljø gi omdømmetap i form av svekket rettssikkerhet og elever med store hjelpebehov. Statistikk viser at det finnes barn og unge i kommunen ikke har det trygt og godt.

4.3.3 Offentlige anskaffelser

Kontrollutvalget fremhever at kommunen foretar anskaffelser for store beløp. Regelverket er omfattende, og ved feil i anskaffelser kan kommunen bli erstatningsansvarlig. Det blir stilt spørsmålstegn ved om kommunen har tilstrekkelig kompetanse og gode nok rutiner for å følge regelverket. Videre blir det stilt spørsmålstegn ved hvordan anskaffelser tildeles, om regelverket etterleves og hvordan man bruker enleverandørunntaket.

Kommunen opplever at man generelt har god kompetanse på offentlige anskaffelser. Området er styrket de siste årene, og det har vært god kontinuitet i staben. Man har fått inn ansatte som har jobbet med anbud både i det offentlige og private, noe som oppleves som viktig. Det er et felles innkjøpsamarbeid mellom kommunene på Haugalandet. Det er et mål å samarbeide mer interkommunalt om offentlige anskaffelser.

Store innkjøp går via innkjøpsavdelingen, og kommunen opplever at man har gode rutiner for dette. De store innkjøpene oppleves samtidig å være krevende prosesser som er vanskelig å håndtere. Det er en pågående diskusjon om man skal supplere anskaffelseskompetansen i innkjøpsavdelingen med tilsvarende kompetanse ute i tjenestene for å skape trygghet i organisasjonen.

Oppfølging av kontrakter og leverandører oppleves å være et forbedringspotensial. Samtidig har kommunen en vei å gå omkring elektronisk handel. Dette jobbes det aktivt med å forbedre, og man har skaffet seg en del elektroniske verktøy i den forbindelse.

Offentlige anskaffelser kan være et utfordrende felt. Mangler i offentlige anskaffelser kan eksempelvis føre til erstatningsansvar og tap av tillit. Samtidig opplever kommunen at man har god kompetanse på området og iverksetter tiltak for å redusere risikoen. Dette gjør at risikoen blir vurdert som middels.

4.3.4 Ansettelse i kommunen

I arbeidsmøte ble det stilt spørsmål ved om kommunen følger ansettelsesregelverket ved ansettelse i kommunen. Regler relatert til eksternt utlysning, fortrinnsrett, midlertidige ansettelse og diskriminering ble trukket frem som interessante tema å se nærmere på. Videre ble det stilt spørsmål ved hvordan kommunen dokumenterer ansettelsesprosesser, hvordan man følger opp søkere som ber seg unntatt

offentlighet og hvilke rutiner man har for å sikre at kvalifikasjonsprinsippet legges til grunn ved ansettelser.

Mangelfulle ansettelsesprosesser kan utgjøre en omdømmerisiko for kommunen. Det kan også svekke Haugesund kommunes attraktivitet som arbeidsgiver.

4.3.5 Tilskudd til frivillige organisasjoner

Tilskudd til frivillige organisasjoner ble trukket frem som et mulig prosjekt av Kontrollutvalget. Det kan være en risiko for at tilskudd ikke blir tildelt i tråd med regelverket. Videre kan det være en risiko for at tilskudd ikke blir brukt i tråd med retningslinjene for tilskuddet.

4.3.6 Avviksmeldinger knyttet til vold og trusler i skolen

Kommunens avviksoversikt viser at skader, vold og trusler i oppvekst har økt mye de siste årene, fra 67 i 2017 til 529 i 2019.

Det kommer frem av arbeidsmøte at kommunen har hatt sterkt fokus på å få opp avviksmeldingene i oppvekst. Det oppleves at oppvekstsektoren har blitt flinkere til å melde avvik enn de var før, og at man jobber mer systematisk med dette enn før. Dette bidrar til at antall avviksmeldinger har gått kraftig opp. Samtidig oppleves det at barn og unge i skolen blir mer utagerende, noe som er utfordrende for ansatte å håndtere.

Kommunen har hatt en kursrekke rettet mot vold og trusler for å trygge de ansatte. Kursrekken omhandler hvordan man skal møte slik utagering. Kommunen har fått positive tilbakemeldinger på kurstilbudet. Videre blir problematikken rundt skader, vold og trusler adressert og tatt tak i tjenestene der det er behov for dette.

Skader, vold og trusler kan utgjøre en stor risiko for ansatte innen oppvekst i kommunen. Samtidig kan det utgjøre en omdømmerisiko for kommunen. Kommunen har imidlertid fokus på dette, og har satt inn tiltak for å redusere risikoen. Vi vurderer derfor risikoen som middels.

4.4 Forvaltningsrevisjon i selskap

4.4.1 Krisesenter Vest IKS

Krisesenter Vest IKS ivaretar kommunen sine oppgaver knyttet til å gi innbyggerne et krisesentertilbud og har såleis et viktig samfunnsansvar. Det er mange kommuner som er eiere i selskapet, noe som kan utgjøre en risiko for at oppfølgingen med selskapet er fragmentert.

En studie fra Nordlandsforskning i 2019⁸ viser at under halvparten av krisesentertilbudene har utført internkontroll det siste året. På bakgrunn av et lavt, og synkende omfang av internkontroll ved krisesentertilbudene, anbefaler rapporten at tilsynsarbeidet bør sette et sterkere søkelys på kommunenes internkontroll av tilbudet.

4.4.2 Karmsund Havn IKS

Det ble gjennomført en forvaltningsrevisjon i Karmsund Havn IKS i 2018 som så på følgende tema:

⁸ Nordlandsforskning 2019 – Kommunenes krisesentertilbud en oversikt: <http://www.nordlandsforskning.no/getfile.php/1327964-1574116700/Dokumenter/Rapporter/2019/NF-rapport%2013-2019.pdf>

- ✓ System og rutiner for å sikre økonomisk forsvarlig drift
- ✓ System og rutiner for å sikre etterlevelse av lover og regelverk
- ✓ Rutiner for anskaffelser og kontraktsoppfølging
- ✓ Styring av investeringsprosjekter
- ✓ System og rutiner for HMS
- ✓ System og rutiner for miljøvern
- ✓ ROS-analyse og beredskapsplan

Det kommer fram av arbeidsmøte at Kontrollutvalget opplever at en ny forvaltningsrevisjon i Karmsund Havn IKS er et spennende prosjekt. Særlig opplever Kontrollutvalget at det er interessant å se nærmere på selskapets system for investeringer og håndtering av økonomisk risiko. Karmsund Havn IKS skal i de nærmeste årene gjennomføre store investeringer. Eierkommunene står ansvarlig for selskapets gjeld, og det blir stilt spørsmålstegn ved om investeringene er realistiske.

Store investeringsprosjekt kan være krevende og kompliserte å håndtere. Mangelfull investeringsprosjektgjennomføring i Karmsund Havn IKS vil utgjøre en betydelig økonomisk risiko for kommunen som eier.

4.4.3 Haugaland Kraft AS

Det vektlegges i arbeidsmøte at selskapet har stor betydning i form av å være en stor arbeidsplass i kommunen og gjennom selskapets økonomiske resultat. Selskapets størrelse og betydning for kommunen tilsier at det er grunnlag for jevnlig oppfølging.

4.4.4 Haugaland interkommunale miljøverk IKS

Miljøverket utfører en viktig samfunnsfunksjon på vegne av kommunen ved å utføre kommunen sine oppgaver knyttet til innsamling, gjenvinning og behandling av avfall og slam.

Det vil være en risiko for at kommunen har mindre kontroll på oppgaver som er satt ut i egne selskap versus de som er i kommunal drift. Samtidig har selskapet noe virksomhet innenfor næring, og det vil være en iboende risiko for ulovlig kryss-subsidiering mellom den lovpålagte delen og næringsdelen av virksomheten. Dette tilsier at selskapet bør følges jevnlig opp.

5. Risiko- og vesentlighetsvurdering - av kommunen sitt eierskap

I dette kapitelet presenterer vi identifiserte områder og selskap som er vurdert som særlig relevante for eierskapskontroll. Dette er primært områder/selskap hvor det er identifisert risiko for mangelfull eierstyring fra kommunen, eller hvor eierskapet i seg selv kan utgjøre en risiko.

Nedenfor blir område/risikoer og selskap som er vurdert som særlig relevante for eierskapskontroll presentert.

5.1 Generell eierstyring

Haugesund kommune har en eierskapsmelding fra 2017. Eierskapsmeldingen beskriver rammeverket for kommunalt eierskap og gir retningslinjer for kommunens utøvelse av eierskapet sitt. Videre gir eierskapsmeldingen en oversikt over kommunens eierskap. Det kommer frem av arbeidsmøte at kommunen er i gang med å revidere eierskapsmeldingen, som nok blir lagt frem for politisk behandling høsten 2020.

Det fremkommer av arbeidsmøte at kommunen har tatt en del grep i eierstyringen. Det skal gjennomføres eiermøter med alle selskap. Disse gjennomføres hyppigere enn det er krav til. Styrene i nesten alle interkommunale selskap er videre basert på kompetanse.

Kommunen tenker risiko og vesentlighet i oppfølgingen av selskapene, og justerer oppfølgingen av selskapene etter dette. Kommunen har en etablert struktur med eiermøter med de store selskapene hvor kommunen har store eierdeler. Det er tett dialog mellom eiere, styre og administrasjonen i selskapene. I selskapene kommunen eier alene er det jevnlig møter mellom ordfører, kommunedirektør og selskap. Det oppleves at oppfølgingen fungerer.

I arbeidsmøte har det kommet innspill om virksomheter som yter kommunale tjenestetilbud og som er organisert utenom den kommunale forvaltningen muligens får for lite oppmerksomhet. Det kan muligens føre til at tjenestetilbudet blir for dårlig forankret i kommuneledelsen og politikerne sine prioriteringer.

Mangelfull oppfølging av kommunen sin eierstyring kan utgjøre en risiko for at kommunen har eierskap som for eksempel ikke gir avkastning i samsvar med intensjon.

5.2 Selskap identifisert for eierskapskontroll

5.2.1 Haugaland Kraft AS

Haugaland Kraft AS er en betydelig næringsaktør i regionen, som historisk har gitt Haugesund kommune høyt utbytte på investert kapital. Formålet bak eierskapet og selskapets vesentlighet tilsier at kommunen bør ha en løpende oppfølging av eierskapet.

5.2.2 Karmsund Havn IKS

Karmsund Havn IKS er et viktig selskap for næringslivet i regionen. Selskapets vesentlighet og kommunens eierandel tilsier at kommunen bør ha en løpende oppfølging av eierskapet. Det ble gjennomført en eierskapskontroll i Karmsund Havn IKS i 2018.

5.2.3 Haugaland Vekst IKS

Haugaland Vekst IKS var blant utvalgte selskap for kontroll i forrige plan for selskapskontroll, men kontroll har ikke vært utført hittil. Selskapet fikk endret fokusområde fra 2019, hvor selskapet skal arbeide mer regionalt enn tidligere. Selskapet har en viktig samfunnsfunksjon hva gjelder å drive felles nærings- og regionalutviklingsarbeid for eierkommunene. Manglende oppfølging av eierinteressene i selskapet kan potensielt påvirke hvordan kommunen sine interesser næringsområdet på regionalt nivå blir utøvd.

5.2.4 Haugaland interkommunale miljøverk IKS

I arbeidsmøte kom det innspill på at det kan være relevant å se nærmere på miljøverket. Haugesund har som by andre behov enn de andre eierkommunene. Det oppleves at kommunen har lite innflytelse i selskapet, og at man ønsker å påvirke det mer. Kommunen har flertall aksjer, men ikke flertall i representantskapet.

5.2.5 Universitetsfondet for Rogaland AS

Kommunen har utviklet en ny eierstrategi der man ønsker å få Haugalandet tettere på selskapet. Det vektlegges at det kan være interessant å gjennomføre en eierskapskontroll senere i perioden for å vurdere hvordan man har lykket med denne strategien.

Vedlegg 1 Framgangsmåte og involvering

Teoretisk fundament

Det går fram av kommuneloven § 23-3 og § 23-4 at plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll skal bygge på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunen sin virksomhet, virksomheten i kommunen sine selskap og kommunen sitt eierskap.

I arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurderingen har KPMG vektlagt risiko for avvik med vesentlige sider ved virksomheten og tjenestene til Haugesund kommune, og hvor alvorlige konsekvenser disse avvikene kan få. Begrepene er av KPMG definert slik:

Risiko – handler om å identifisere hvor sannsynlig det er for at den kommunale virksomheten ikke blir utøvd på den måten den skal bli utøvd. Med andre ord risiko for mangelfull virksomhet og tjenestetilbud. Måten virksomheten skal utføres på, er blant annet styrt av:

- ✓ Lovverk og andre reguleringer
- ✓ Formål, vedtak og målsettinger
- ✓ Planverk og strategier
- ✓ Organisering
- ✓ Budsjett

Vesentlighet – handler om å identifisere de viktige/sentrale områdene for kommunen og er særlig knyttet til vurderingen av konsekvensene for kommunen om en gitt risiko inntreffer. Viktige kriterier for vesentlighet er blant annet:

- ✓ Liv og helse
- ✓ Sikring av verdier
- ✓ Brukerperspektivet – rettigheter og oppfylning og kvalitet
- ✓ Kostnadseffektivitet
- ✓ Folkestyret
- ✓ Område med politisk aktualitet
- ✓ Kommunen sin eierdel i selskap
- ✓ Formål med selskapene kommunen har eierskap i
- ✓ Om selskapene kommunen har eierskap i primært er rettet inn mot å løse oppgaver i kommunen/kommunale oppgaver

Risiko- og vesentlighetsvurderingen er fundamentet for de områdene kontrollutvalget og kommunestyret skal prioritere for forvaltningsrevisjon. Derfor har det vært særlig viktig å identifisere områder som har en iboende høy risiko, vesentlig grad av uønskede konsekvenser om risikoen inntreffer, og som det potensielt vil være nyttig å gjennomføre revisjon på, sett fra et politisk ståsted, fra administrasjonen sitt ståsted og ut i fra et brukerperspektiv. Dette innebærer at vi i arbeidet har tatt høyde for områder hvor revisjon kan ha verdi for kommunen i et forbedrings- og læringsøyemed og hvor revisjon kan ha forebyggende karakter. Det vil si at et revisjonsprosjekt ikke bare ser tilbake på

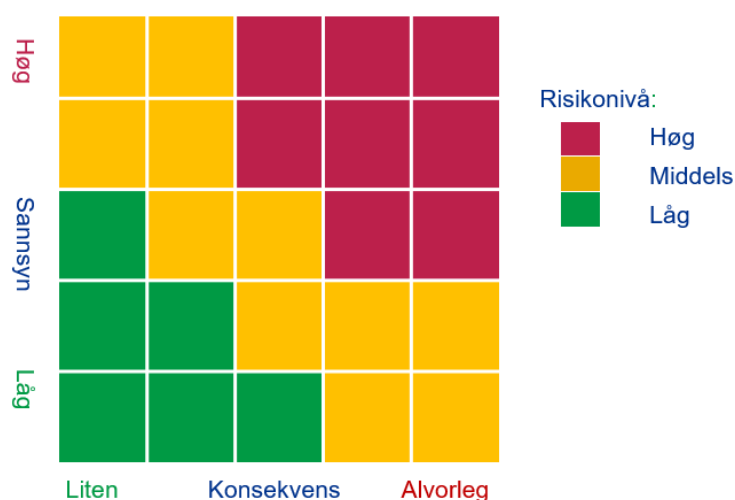
hva som har skjedd, men at en kan gå inn i pågående prosjekt og prosesser hvor revisjonen kan være grunnlag for korrigerende grep.

Skjematisk vil valg av forvaltningsrevisjoner bli et resultat av vurderinger knyttet til vesentlighet og risiko som truer virksomheten og tjenestetilbudet - vurderinger som "siler" ut prosjekt i fire overordna steg. Dette kan illustreres slik⁹:

Figur 1: Valg av prosjekt for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Analysen av identifiserte områder og risiko er kategorisert i følgende matrise:

Figur 2: Valg av prosjekt for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Prosess

Vi har gjennomført en prosess som har inkludert samspill med ulike deler av kommunen; administrasjon, hovedverneombud og politikere fra kontrollutvalget og kommunestyre. I tillegg har vi sendt ut en kort spørreundersøkelse til seksjonslederne i kommunen.

Arbeidet har vært delt i tre hovedbolker:

1. Kartlegge og forstå kommunen
2. Arbeidsmøte med kommunen for å etablere og verifisere mulige område for forvaltningsrevisjon
3. Dokumentere analysen

Følgende teknikker har vært brukt for å samle inn data:

- ✓ Dokumentanalyse

⁹ De to siste områdene blir ivaretatt av kontrollutvalget og kommunestyret.

KPMG har innhentet og gjennomgått dokumentasjon fra kommunen, blant annet årsmelding, kommuneplan, økonomiplan og årsbudsjett, samt tidligere revisjoner og tilsyn og KOSTRA-statistikk.

✓ Arbeidsmøte og intervju for å identifisere vesentlige risikoer

KPMG har fasilitert to arbeidsmøter for å identifisere vesentlige risikoer. Et arbeidsmøte med kontrollutvalget. Videre har vi hatt et arbeidsmøte med rådmannsgruppen. Vi har også hentet innspill fra ordfører, utvalgsledere og hovedverneombud.

✓ Spørreundersøkelse

Seksjonslederne i kommunen har blitt invitert til å gjennomføre en kort spørreundersøkelse.

✓ Arbeidsmøte for å vurdere de identifiserte risikoene og prioritere prosjekt til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontakt oss

Harald Sylta

Partner

T +47 40 63 96 66

E harald.sylta@kpmg.no

Magnus Nedrelid Heggen

Associate

T +47 90 02 49 60

E magnus.heggen@kpmg.no

kpmg.no